

Αθήνα, 05/08/2026

Αριθ. Πρωτ.: 505/05.08.2026

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Αμερικής 11, 106 72, Αθήνα
Τηλέφωνο : 211 1039 600
Fax : 210 3615 531
E-mail : hfisc@hfisc.gr
Ιστότοπος : www.hfisc.gr

ΠΡΟΣ:

**Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

Θέμα: Απάντηση στην ερώτηση με αριθ. πρωτ. 7424/30.07.2026

Σε απάντηση της εν θέματι ερώτησης του βουλευτή Μανούσου Γεώργιου, όπως αυτή διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το Α.Π. 125271 ΕΞ 2026/31.07.2026 έγγραφό σας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Ποια θα είναι η ακριβής επιστημονική και οικονομική μεθοδολογία που θα εφαρμόζει το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο για την κοστολόγηση των προεκλογικών προγραμμάτων;

Η επιστημονική μεθοδολογία που θα εφαρμόζει το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ) κατά την κοστολόγηση των προεκλογικών προγραμμάτων των κομμάτων περιγράφεται στο σχετικό Τεχνικό Υπόμνημα το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Αρχής¹ και στηρίζεται στις διεθνείς καλές πρακτικές αντίστοιχων Αρχών του εξωτερικού.

Συγκεκριμένα, η δημοσιονομική επίπτωση μιας πρότασης πολιτικής διακρίνεται σε δύο βασικές συνιστώσες: τη στατική επίπτωση (static effect) και τις άμεσες συμπεριφορικές επιδράσεις (behavioral or first-round effects). Η στατική επίπτωση αποτυπώνει την άμεση μεταβολή στα δημόσια έσοδα ή τις δαπάνες η οποία προκύπτει αποκλειστικά από τη μεταβολή των παραμέτρων της πολιτικής, με την παραδοχή ότι η συμπεριφορά των οικονομικών μονάδων παραμένει αμετάβλητη (ceteris paribus). Οι άμεσες συμπεριφορικές επιδράσεις αντανακλούν τις μεταβολές που ενδέχεται να προκύψουν από την προσαρμογή της συμπεριφοράς των οικονομικών μονάδων ως συνέπεια της εφαρμογής του μέτρου. Ως εκ τούτου, η δημοσιονομική επίπτωση ενός μέτρου προκύπτει από τον συνδυασμό των δύο αυτών συνιστωσών, στον βαθμό που οι συμπεριφορικές επιδράσεις μπορούν να εκτιμηθούν με επαρκή αξιοπιστία η οποία εξαρτάται από τη φύση του μέτρου, την ύπαρξη ιστορικών δεδομένων, τη διαθεσιμότητα εκτιμήσεων ελαστικότητας για την ελληνική

¹ <https://www.hfisc.gr/proeklogiki-kostologisi/tehniko-ypomnima-dimosionomikos-antiktypos-protaseon-politikon-kommaton>

οικονομία ή/και την ύπαρξη συγκρίσιμων ευρημάτων στη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία.

2. Θα δημοσιοποιούνται πλήρως οι παραδοχές, τα οικονομικά μοντέλα, οι συντελεστές, οι υπολογισμοί και τα δεδομένα στα οποία θα βασίζεται κάθε κοστολόγηση, ώστε να είναι δυνατός ο δημόσιος και επιστημονικός έλεγχός τους;

Σύμφωνα με το Τεχνικό Υπόμνημα, η τελική εκτίμηση κόστους θα αποστέλλεται στο πολιτικό κόμμα χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα του Παραρτήματος Γ στο οποίο, πέραν του κόστους του προτεινόμενου μέτρου, αναφέρεται η μέθοδος εκτίμησης και οι βασικές παραδοχές, οι πηγές αβεβαιότητας, καθώς επίσης και οι πηγές των δεδομένων και τυχόν πρόσθετες πληροφορίες. Στο βαθμό που το πολιτικό κόμμα ενημερώσει εγγράφως το ΕΔΣ, με χρήση του Παραρτήματος Δ, ότι αποδέχεται την κοστολόγηση και προτίθεται να την χρησιμοποιήσει στο δημόσιο διάλογο, το τελικό αποτέλεσμα της κοστολόγησης θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΔΣ.

3. Θα λαμβάνονται υπόψη, πέραν των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων, και οι προβλεπόμενες αυξήσεις δημοσίων εσόδων, οι εξοικονομήσεις δαπανών, οι αναπτυξιακές επιδράσεις και τα ισοδύναμα μέτρα που θα συνοδεύουν κάθε πρόταση;

Σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία (άρθρο 2 παρ.4η του ν.4270/2014), αρμοδιότητα του ΕΔΣ αποτελεί αποκλειστικά η κοστολόγηση του δημοσιονομικού αντικτύπου που αναμένεται να έχουν οι προτάσεις των πολιτικών κομμάτων. Κατά συνέπεια, δεν διενεργείται ευρύτερη οικονομική αξιολόγηση ενός μέτρου (π.χ. αναπτυξιακές επιδράσεις).

Αυξήσεις δημοσίων εσόδων, εξοικονομήσεις δαπανών ή άλλα ισοδύναμα δημοσιονομικά μέτρα, εφόσον υποβληθούν ως ξεχωριστά μέτρα και είναι σαφή, αναλυτικά και επαρκώς εξειδικευμένα κοστολογούνται κανονικά όπως τα υπόλοιπα.

4. Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται η θεσμική και λειτουργική ανεξαρτησία του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου έναντι της εκάστοτε κυβέρνησης;

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο αποτελεί Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή που συστάθηκε με το ν.4270/2014², κατ' εφαρμογή της σχετικής ενωσιακής Οδηγίας 2011/85/ΕΕ³.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 8α παρ. 3 και 4 της εν λόγω Οδηγίας, «τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα απαρτίζονται από μέλη που ορίζονται και διορίζονται βάσει της πείρας και των προσόντων τους στα δημόσια οικονομικά, τη μακροοικονομία ή τη δημοσιονομική διαχείριση και μέσω διαφανών διαδικασιών». Επιπροσθέτως, «τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα:

² Όπως έχει τροποποιηθεί με το ν.5217/2025.

³ Όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2024/1265.

α) δεν λαμβάνουν οδηγίες από τις δημοσιονομικές αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή από οποιονδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα,
β) έχουν την ικανότητα να επικοινωνούν δημόσια σχετικά με τις εκτιμήσεις και τις γνώμες τους σε εύθετο χρόνο,
γ) διαθέτουν επαρκείς και σταθερούς ιδίους πόρους για την άσκηση των καθηκόντων τους με αποτελεσματικό τρόπο, συμπεριλαμβανομένης κάθε είδους ανάλυσης στο πλαίσιο των καθηκόντων τους,

Κατά συνέπεια, με την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας προς την ανωτέρω Οδηγία, το ΕΔΣ συστάθηκε ως Ανεξάρτητη Αρχή και «διαθέτει λειτουργική ανεξαρτησία, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές» (άρθρο 2 παρ.2 του ν.4270/2014).

Περαιτέρω, «ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), καθώς και το προσωπικό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δεν λαμβάνουν οδηγίες από οποιονδήποτε κυβερνητικό φορέα ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δημοσιονομικού Συμβουλίου διαθέτουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία» (άρθρο 2 παρ.3 του ν.4270/2014).

Σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 2 του ν.4270/2014, «σκοπός του Δημοσιονομικού Συμβουλίου είναι η παρακολούθηση των δημοσίων οικονομικών». Στο πλαίσιο αυτό, ασκεί κάθε «αρμοδιότητα που αποδίδεται σε ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα κατά το ενωσιακό δίκαιο» (άρθρο 2 παρ.4 εδάφιο ιστ' του ν.4270/2014).

Η επιλογή της Διοίκησης του ΕΔΣ πραγματοποιείται με ανοικτό διαγωνισμό στη βάση αξιοκρατικών κριτηρίων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ.3 του άρθρου 4 του ν.4270/2014. Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 5 παρ.1 του ν.4270/2014, «ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και ιδιαίτερα στους τομείς των οικονομικών ή των δημοσίων οικονομικών. Η διεθνής εμπειρία στους τομείς αυτούς λαμβάνεται επιπλέον υπόψη.

Επισημαίνεται πως, για τη διασφάλιση της αμεροληψίας της Αρχής, υπάρχει ασυμβίβαστο για όσα υποψήφια μέλη ΔΣ κατείχαν προηγουμένως πολιτικές θέσεις, εάν δεν έχει παρέλθει τετραετία από την απώλεια της ιδιότητας.

Το ΕΔΣ έχει τη δυνατότητα να επικοινωνεί ελεύθερα τα πορίσματα των ερευνών του μέσω ανάρτησης στην ιστοσελίδα της Αρχής.

Τέλος, προς διασφάλιση της σταθερής χρηματοδότησης της Αρχής και συνεπώς της απρόσκοπτης λειτουργίας της, προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ.1 του ν.4270/2014, ότι ο προϋπολογισμός του φορέα καταρτίζεται από το ΕΔΣ βάσει του εκτιμώμενου κόστους λειτουργίας του και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μονομερώς από την εκτελεστική εξουσία (άρθρο 54 παρ.9 του ν.4270/2014).

Συμπερασματικά, όπως καθίσταται φανερό από τα προαναφερθέντα, ο νομοθέτης έχει προβλέψει πλήθος ρυθμίσεων οι οποίες διασφαλίζουν την αξιοκρατική επιλογή των μελών του ΕΔΣ και την ανεξαρτησία της Αρχής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

5. Για ποιο λόγο η διαδικασία προβλέπεται να είναι προαιρετική και όχι υποχρεωτική για όλα τα πολιτικά κόμματα που επιθυμούν να παρουσιάσουν ολοκληρωμένο κυβερνητικό πρόγραμμα στους πολίτες;

Η ερώτηση αυτή αφορά κατά κύριο λόγο τον κοινό, ενδεχομένως και το συνταγματικό νομοθέτη. Από την πλευρά του, το ΕΔΣ σημειώνει πως σε όλες τις χώρες στις οποίες εφαρμόζεται αντίστοιχη διαδικασία κοστολόγησης των προεκλογικών προγραμμάτων των κομμάτων (Ολλανδία, Βέλγιο, Καναδάς, Αυστραλία), αυτή είναι προαιρετική και μάλιστα περιορίζεται στα κόμματα που έχουν κοινοβουλευτική εκπροσώπηση.

6. Προβλέπεται διαδικασία υποβολής παρατηρήσεων ή ένστασης από τα πολιτικά κόμματα σε περίπτωση διαφωνίας με την κοστολόγηση που θα δημοσιεύει το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο;

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τεχνικό Υπόμνημα, κατά τη διαδικασία της κοστολόγησης το ΕΔΣ δύναται να υποβάλλει στον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του πολιτικού κόμματος προκαταρκτική εκτίμηση της κοστολόγησης και το πολιτικό κόμμα δύναται να αποσύρει ή/και να τροποποιήσει το μέτρο, στο πλαίσιο τεχνικού διαλόγου με το ΕΔΣ. Σε κάθε περίπτωση, μετά την τελική κοστολόγηση του μέτρου από το ΕΔΣ (Παράρτημα Γ), το πολιτικό κόμμα διατηρεί το δικαίωμα να μην αποδεχθεί την κοστολόγηση (Παράρτημα Δ) και συνακόλουθα το ΕΔΣ δεν θα δημοσιοποιήσει το αποτέλεσμα.

7. Προτίθεται η Κυβέρνηση να θεσπίσει υποχρέωση πλήρους δημοσιοποίησης όλων των στοιχείων και της αναλυτικής τεκμηρίωσης κάθε κοστολόγησης, προκειμένου να διασφαλιστούν η διαφάνεια, η ίση μεταχείριση όλων των πολιτικών φορέων και η εμπιστοσύνη των πολιτών στη διαδικασία;

Η ερώτηση αυτή αφορά τη νομοθετική και εκτελεστική εξουσία. Σημειώνεται, συναφώς, πως τα στοιχεία στα οποία στηρίζονται οι κοστολογήσεις δεν είναι γενικά δημοσίως προσβάσιμα και κάποια από αυτά ενδέχεται να εμπίπτουν σε ειδικότερες διατάξεις περί φορολογικού ή στατιστικού απορρήτου ή και στη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων⁴.

Η Πρόεδρος του ΕΔΣ

ANASTASIA MIAOULI

05/08/2026 14:09

Αναστασία Μιαούλη

⁴ Βλέπε σχετικά στο Παράρτημα Ε του Τεχνικού Υπομνήματος (άρθρα 7 και 8) αναφορικά με την εμπιστευτικότητα των στοιχείων και την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.